

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 5461

Doknr.
254682

Dato
03-02-2021

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har den 25. maj 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 500 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Thiesen (NB).

Spørgsmål nr. 500:

”Vil ministeren redegøre for tilfælde, hvor kommuner har truffet afgørelse efter BEK nr. 559 af 30/04/2020 (om mulighed for midlertidig fravigelse af forpligtelser for det offentlige og af privates rettigheder over for det offentlige på socialområdet som led i håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19)), og vil ministeren i denne forbindelse redegøre for, om bekendtgørelsen finder anvendelse ved refusion af udgifter, f.eks. merudgifter efter lov om social service § 100 til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne?”

Svar:

Med reglerne i bekendtgørelse om mulighed for midlertidig fravigelse af forpligtelser for det offentlige og af privates rettigheder over for det offentlige på socialområdet som led i håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19), havde kommunerne fra den 18. marts 2020 mulighed for bl.a. at træffe afgørelse om midlertidigt helt eller delvist at undlade at levere en ydelse, der er truffet afgørelse om efter serviceloven eller om midlertidigt at ændre indholdet af ydelsen. Bekendtgørelsen er dog ophævet den 10. juni 2020 med en overgangsperiode på 7 dage.

Bestemmelserne i den nu ophævede bekendtgørelse kunne alene anvendes, hvis en myndighed eller en leverandør havde behov for at flytte rundt på personaleressourcer pga. håndteringen af COVID-19, eller hvis der var sygdom i et omfang, så der manglede personaleressourcer. De kunne også kun anvendes til at træffe konkrete afgørelser efter individuelle vurderinger af den enkelte borgers behov og ikke til at træffe generelle beslutninger om at skære hjælpen til borgerne ned eller helt væk. Bekendtgørelsen var udformet med afsæt i, at socialområdet som sådant er kritisk og derfor med det afsæt, at det kun vanskeligt kunne lade sig gøre at skære i hjælpen på det sociale område, og at det kun i de yderste tilfælde var muligt helt at afskære hjælpen.

Fravigelse af det offentliges forpligtelser og dermed af privates (borgernes) rettigheder kunne alene ske i det omfang, hensynet til de overordnede formål oversteg hensynet til den enkelte borger. For at forfølge formålet om proportionalitet var det i bekendtgørelsen skitseret, at afgørelser om at fravige servicelovens regler på nærmere beskrevne områder og i nærmere bestemt omfang alene kunne ske efter en konkret vurdering i hvert tilfælde. Der var i bekendtgørelsen skitseret en række helt nødvendige områder, der betragtes som kritiske, og hvor der således ikke kunne træffes afgørelse om begrænsninger.

Jeg og ministeriet har under hele perioden fulgt området meget tæt, og det gælder også, når det af interessenter eller andre har været påpeget, at der på visse områder efter bekendtgørelsen har været foretaget nedskalering af hjælp. Jeg har dog ikke et så tilstrækkeligt og konkret kendskab til, i hvilket omfang og i hvilke konkrete tilfælde, at kommunerne har haft anvendt bekendtgørelsen, at jeg kan svare fyldestgørende herpå.

I forbindelse med genåbningen på socialområdet har KL foretaget en undersøgelse, som også er sendt til socialordførerne, af, hvordan det går med genåbningen i kommunerne på udvalgte områder. Ifølge undersøgelsen er kommunerne endnu ikke færdige med at implementere genåbningen, og det konkluderes, at der fortsat mangler at blive normaliseret en del indsatser på socialområdet. Jeg har derfor i forbindelse med den orientingsskrivelse, der er sendt ud med ophævelsen af COVID-19-bekendtgørelsen opfordret kommunerne, andre myndigheder på socialområdet og tilbud m.v. til at have særligt fokus på de borgere, som har været særligt berørt af nedlukningen af samfundet, og som ikke har modtaget den normale hjælp og støtte i den forgangne periode.

Herudover kan jeg oplyse, at hvis betingelserne som beskrevet ovenfor har været opfyldt i den konkrete sag, ville COVID-19-bekendtgørelsen også kunne have været anvendt i sager om merudgifter efter servicelovens § 100.

Ved siden af de tilfælde, hvor COVID-19-bekendtgørelsen ville kunne have fundet anvendelse, gælder der i sager om merudgiftsydelse efter servicelovens § 100 en pligt for kommunalbestyrelsen til at ændre det udbetalte tilskud, hvis der sker ændringer i de sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter, som ligger til grund for fastsættelsen af tilskuddet. Dette følger af § 8 i bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse. Denne bestemmelse omfatter ændringer i såvel opadgående som nedadgående retning og vil kunne bringes i anvendelse, hvis der under COVID-19 er sket ændringer i en borgers sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter.

Hvis der skal ske ændringer i den udbetalte ydelse, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse herom efter reglerne i serviceloven. Det skal herved understreges, at udbetalingen af den hidtidige ydelse fortsætter, indtil kommunalbestyrelsen har truffet ny afgørelse. Hvis kommunalbestyrelsen har haft truffet afgørelse om ændret udbetaling af merudgiftsydelsen med henvisninger til ændrede merudgifter under COVID-19, bør kommunalbestyrelsen være særligt opmærksom på, om der efter COVID-19 bør træffes fornyet afgørelse, når forholdene igen bliver mere normale for den enkelte borger.

Med venlig hilsen
Astrid Krag